

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
Регионално одељење за
материјалне ресурсе Крагујевац
Број: 400-404-01-00043/2019-K0138
Датум: 24.04.2019. године
Крагујевац

Предмет: Додатна појашњења конкурсне документације
број: 400-404-01-00043/2019-K0138 од 22.04.2019. године

На основу члана 63. Закона о јавним набавкама ("Сл.гласник РС" бр. 124/12, 14/15 и 68/15), у поступку јавне набавке Услуга - Пројектно планирање са пројектном документацијом за потребе Пореске управе Филијале Пријеполје, ЈН 400/5/2019, која се спроводи у складу са чланом 32. Закона о јавним набавкама, по позиву објављеном на порталу јавних набавки од 22.04.2019. године, учесник у поступку, обратио се електронском поштом, дописом број 2112 од 23.04.2019.године Наручиоцу, за давање појашњења на следећа питања:

У вези предметне Конкурсне документације у отвореном поступку јавне набавке услуга бр. 400/5/2019: „Пројектно планирање са изградом пројектне документације за Пореску управу Филијала Пријеполје“ објављене на Порталу јавних набавки дана 22.04.2019. године Вам указујемо на следеће неправилности и, сходно томе, захтевамо измену конкурсне документације и то у следећем спорном делу који ћемо цитирати, те након тога указати на разлоге неправилности:

- на стр. 4 од 32 предметне конкурсне документације у делу који се односи на **врсту, спецификацију предмета набавке и опис услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења као и евентуалних додатних услуга, наведено је следеће:**

„Потенцијални понуђачи пре достављања понуде треба са наручиоцем да обиђу објекат за који се врши изградња пројекта за уградњу котла на струју на постојећи систем грејања и да сачине записник о усаглашености захтева са наручиоцем за изградњу пројектне документације. Трошкови обиласка објекта падају на терет потенцијалног понуђача. Записник о обиласку објекта је обавезан доказ при подношењу понуде. Понуде без записника се неће разматрати односно биће одбијене као неприхватљиве.“

Пре свега, овим путем указујемо на чињеницу да се у самом тексту Конкурсне документације предметног поступка, обилазак локације не наводи ни међу обавезним нити међу додатним условима које би потенцијални понуђачи требало да испуне приликом достављања понуде. Дакле, на овај начин се може закључити да сам наручилац овај услов не квалификује као круцијалан критеријум приликом одабира понуђача не дајући му место међу додатним условима. Имајући наведено у виду, није јасно, из ког разлога се у даљем тексту конкурсне документације на страни 25 од 32, код навођења услова које понуда мора да садржи наводи обавеза достављања обрасца о обиласку локације **када се ова обавеза не налази међу обавезним и додатним условима као саставном и неопходном делу које понуђач мора доставити у понуди.** Овоме говори у прилог и сама квалификација недостатка понуде у смислу ЗЈН која је јасно дефинисана у одредбама члана 106. ЗЈН, из чега се може закључити да се да овај услов не може квалификује као **битан недостатак понуде.**

Када се наведеном дода и обавеза сваког наручиоца у складу са чланом 61. став 1. ЗЈН (цитат: „Наручилац је дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду.“) која се састоји у томе да буде недвосмислен, јасан и препизан, те да ваљано поучи сва заинтересована лица како да сачине и поднесу понуду, јасно је да понуђач због недоречености и мањкавости у самој конкурсној документацији не сме испаштати. Имајући у виду да је обилазак локације пре свега у интересу понуђача, па се свакако и сам записник о обиласку објекта, сходно наведеном, може сматрати сувишним и непотребним за саму оцену понуде. **У вези наведеног, још једном истичемо и чињеницу да ни сам наручилац радова не сврстава обавезу обиласка локације међу додатне услове који се морају испунити приликом достављања понуде и чије неиспуњење се може сматрати битним недостација понуде.**

Такође, мора се изричито навести и једна, може се рећи, неоторива чињеница која, у неку руку, представља и својеврстан извор права у пракси надлежног органа Републичке комисије за заштиту прва у поступцима јавних набавки, а која се црпи из десетине решења те институције у којима су све до једног захтеви и додатни услови у вези обиласка локације означени као недозвољени и они који не могу довести до оцене понуда као неприхватљивих. Да је наведено истина, сведоче бројна таква решења и то како она која се односе на садржину конкурсне документације, тако и она која се односе на оспоравање мериторних аката, а која су јавно доступна, те до којих и Ви као наручилац можете доћи на сајту надлежне институције Републичке комисије за заштиту прва у поступцима јавних набавки, и то: Решења број 4-00-660/2018 од 06.07.2018. године, Решења број 4-00-73/2018 од 12.04.2018. године, Решења број 4-00-24/2017 од 07.02.2017. године, Решења број 4-00-85/2016 од 15.03.2016. године... итд. То је сматрамо и Ваша обавеза, пре свега у светлу чињенице да сте као наручилац уједно и првостепени орган у поступку заштите права, па би за Вас пракса другостепеног органа требала бити извор права, али и начин да обезбедите већу законитост рада, као и превенцију у смислу трошкова поступка заштите права и ефикасности поступака јавних набавки.

Сходно наведеном, у наставку наводимо и један фрагмен Решења број 4-00-24/2017 од 07.02.2017. године у оргиналном облику:

"Сходно изнетом, Републичка комисија констатује да предметни обилазак локације, на начин који је прописан у конкретном случају, не може представљати додатни услов за учешће понуђача у поступку јавне набавке у смислу одредбе члана 76 ЗЈН. У конкретном случају исти представља посебан захтев наручиоца, који се прописује првенствено у интересу понуђача будући да сам обилазак представља само визуелно упознавање понуђача са локацијом извођења радова, док се понуда саставља на основу предмера радова са тачно утврђеним количинама радова који се налазе у конкурсној документацији. У том смислу, наручилац је погрешно поступио када је предметни обилазак локације прописао на начин дефинисан конкурсном документацијом као додатни услов за учешће понуђача у поступку јавне набавке, те је предметни навод оцењен као основан."

Наведено решење говори у прилог чињеници да је цитирани услов обиласка локације (објекта) сувишан и непотребан са аспекта обавезних елемената које понуда мора да садржи и да се у складу са одредбом члана 76. став 6. ЗЈН самим тим не може налазити у логичкој вези са предметом јавне набавке, што представља кршење императивне одредбе члана 76. став 6. ЗЈН (цитат: „Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке“).

Не мање битно је нагласити да и сам обилазак објекта није нужан за правилно и ваљано сачињавање понуде, те да је сваки понуђач који је пак сматрао да је исто неопходно могао сам да је обиђе (локацију), с обзиром да је она тачно наведена у конкурсној документацији. Уосталом, најповољнији понуђач, односно Добављач би у том својству свакако био обавезан да достави и средство обезбеђења за добро извршење посла што је додатна гаранција и заштита за наручиоца и то да се, са једне стране ради о озбиљном понуђачу и понуди, али и, са друге стране, да ће наручилац бити обештећен у случају да добављач не извршава своје уговорне обавезе или то чини несврхисходно.

На крају али не и најмање битно истичемо да би евентуално прописивање обавезе обиласка објекта као обавезним додатним условом у конкурсној документацији нарушио законита права

заинтересованих лица будући да би откривање идентитета потенцијалних понуђача пре рока за подношење понуда могао изложити понуђаче притисцима.

Имајући све наведено у виду, захтавамо да се овај услов изостави из конкурсне документације јер је његово навођење као обавезног услова сувишно и би се његово прописивање могло навести само као евентуални услов који би понуђачи добровољно могли испунити уколико сматрају да је то неопходно у фази састављања понуде са аспекта заштите њихових интереса.

Молимо Вас да одговор објавите што је могуће пре, како би благовремено могли да преуземо кораке у циљу заштите сопствених пословних интереса, имајући у виду да је јасно да додатни услов није у логичкој вези са предметом јавне набавке и није у складу са начелом једнакости понуђача у смислу члана 12 ЗЈН, односно истим врши дискриминација у смислу члана 10.ЗЈН.

Наручилац даје појашњење на напред наведена питања:

Наручилац је покренуо отворени поступак јавне набавке услуга – Пројектно планирање са пројектном документацијом за потребе Пореске управе Филијале Пријепоље, у складу са чланом 32 ЗЈН. Предмет јавне набавке је израда пројекта са предмером и предрачуном радова за уградњу котла на струју на постојећи систем грејања. Наиме, у објекту Пореске управе Филијале Пријепоље већ постоји котлао који је уграђен у систем грејања и функционише на гасно уље екстра лако евро EL. Задатак пројектанта је да за нови котлао на струју који тек треба да се угради, сачини пројекат са пројектном документацијом и предмером и предрачуном радова.

У конкурсној документацији, на страни 4, у делу 2) Врста, спецификација предмета набавке, количина и опис услуга, односно спровођење контроле и обезбеђивање гаранције, квалитета, рок извршења, место извршења, евентуалне додатне услуге наведено је "Потенцијални понуђачи пре достављања понуде треба са наручиоцем да обиђу објекат за који се врши израда пројекта за уградњу котла на струју на постојећи систем грејања и да сачине записник о усаглашености захтева са наручиоцем за израду пројектне документације. Трошкови обиласка објекта падају на терет потенцијалног понуђача. Записник о обиласку објекта је обавезан доказ при подношењу понуде. Понуде без записника се неће разматрати односно биће одбијене као неприхватљиве.

Место обиласка објекта је котларница у подруму зграде Пореске управе Филијале Пријепоље, улица Санџачких бригада број 5, у Пријепољу."

Наведени услов обиласка објекта не сматра се додатним нити обавезним условом за учешће у поступку предметне јавне набавке, али се исто тако сматра битним елементом понуде, јер предмет набавке нису радови који се базирају на постојећем пројекту, односно предмеру и предрачуно, већ је предмет набавке услуга израде пројекта.

Наручилац сматра да је сам обилазак објекта нужан за правилно и ваљано сачињавање понуде јер само навођење локације у конкурсној документацији није довољно да се сагледа права ситуација и сачини пројекат за предметну набавку који ће да задовољи у потпуности потребе наручиоца.

Напомињемо да, обилазак објекта није обавезан код набавки радова или набавки услуга надзора над извођењем радова, када већ постоји пројектна документација.

Пројектант мора да сагледа чињенично стање на лице места, да би га наручилац упознао са стварним потребама у вези израде пројектне документације.

Чланом 106. став 1 тачка 5.ЗЈН, предвиђено је да ће наручилац одбити понуду и ако она садржи и друге недостатке (поред обавезних и додатних услова) због којих није могуће утврдити стварну садржину понуде или није могуће упоредити је са другим понудама.

Комисија:

Члан 1: РАДИЦА ГРКОВИЋ, дипломирани правник

Члан 2: ДРАГАН МАРКОВИЋ, дипломирани инжењер машинства

Члан 3: ЈЕЛЕНА ЖИВИЋ, дипломирани економиста

Радица Грковић
Драган Марковић
Јелена Живић